

Dossier

El treball en les economies marítimes

Museu Marítim de Barcelona.
Autor: J. Pla Janini

[pàg. 48 Quiñones y jornales pesqueros en Galicia: la singular empresa de Porto do Son, 1788-1789 / José Manuel Vázquez Lijó] [pàg. 66 The turn will continue / Brendan Von Briesen] [pàg. 92 La maestranza en el mar / Olga López Miguel] [pàg. 124 La estructura del salario en los astilleros alemanes (1870-1960) / Antonio Farina]

Els dies 4 i 5 de juny de 2015 es va celebrar, a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, les *XV Jornadas de Historia del Trabajo*. Aquesta trobada, organitzada pel grup de recerca Treball, Institucions i Gènere (TIG), es titulava *Los tratos del trabajo: salarios y otras formas de remuneración (S. XVIII-XX)*. En el marc d'aquestes jornades, el 5 de juny es va fer una sessió titulada *Contratación formal e informal en las industrias marítimas*, coordinada per Jordi Ibarz i Enric García. Per primera vegada en aquestes jornades ja consolidades, s'hi presentava un sessió de temàtica marítima, atès que, dins el col·lectiu TIG, s'hi ha constituït un grup de treball dedicat a l'estudi de les economies marítimes.

El món del treball en les activitats marítimes té moltes cares i abasta diferents sectors: el treball a la marina mercant, la indústria de la construcció naval, el treball de càrrega i descàrrega als ports, i la pesca. Al marge de les diferents classes i categories laborals, la gran frontera entre treballadors és el fet d'estar embarcats o no, de treballar a bord d'una embarcació o de terra estant. Aquesta és una primera diferència, però n'hi ha d'altres, petites o grans, que fan que, quan parlem d'economies marítimes, considerem com a part d'un tot les conserveres i la fabricació de veles, la construcció de vaixells de fusta, el treball a bord d'un remolcador, la pesa artesana i la descàrrega del carbó... El denominador comú és, naturalment, que totes aquestes activitats són al servei del transport marítim en un nivell o altre. Totes configuren una societat marítima complexa, una comunitat que depèn del mar i que treballa per al mar, i comparteixen sovint uns espais, fins i tot una cultura del treball pròxima.

Tot i que, d'entrada, hauria estat possible la publicació de tota la sessió marítima de les *XV Jornadas de Historia del Trabajo* en forma de monogràfic, de les sis comunicacions presentades en publiquem solament quatre. Les altres dues han estat excloses per raons editorials: en un cas, l'autora ja havia publicat justament en el darrer número d'aquesta revista; en l'altre cas, l'autor té una vinculació directa amb *Drassana*, la qual cosa feia incompatible la publicació del seu treball. En qualsevol cas, aquesta és una aportació a l'estudi del treball en el món marítim que convida a aprofundir en aquest camp de recerca sense limitacions geogràfiques ni cronològiques.